

Υποέργο 1: Μηχανισμός αναγνώρισης διεθνών εμπορικών ευκαιριών και διαμόρφωσης προτάσεων επιχειρηματικών δικτύων για την ανταπόκριση στις διεθνείς ευκαιρίες
Κωδικός MIS: 5130706

Πακέτο εργασίας 2: Εξειδίκευση στόχων και οδικού χάρτη ανάπτυξης δικτύων. Με βάση την ωρίμανση των ευκαιριών, επιλέγονται εκείνες οι ευκαιρίες που ταιριάζουν καλύτερα στα χαρακτηριστικά των ελληνικών επιχειρήσεων.

Σύνοψη στα ελληνικά - Παραδοτέο 2: Εξειδίκευση στόχων και οδικού χάρτη ανάπτυξης συνεργατικών σχημάτων

Ανάδοχος: Boston Consulting Group

Νοέμβριος 2022

Εισαγωγή

Η ελληνική οικονομία βρίσκεται σε ανοδική τροχιά, παρά τη διεθνή αναταραχή. Συνάμα με τις ευκαιρίες που προσφέρει το Ταμείο Ανάκαμψης, η αυξανόμενη συμβολή των μεταποιητικών και εξαγωγικών δραστηριοτήτων στο ΑΕΠ της χώρας θα συμβάλει στην βιωσιμότητα της ανάπτυξης και σε μια υγιέστερη δομή της οικονομίας. Αυτή η στροφή απαιτεί εστιασμένη και συντονισμένη αξιοποίηση των πόρων μιας εθνικής βιομηχανικής πολιτικής.

Ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών («ΣΕΒ») και η Boston Consulting Group («BCG») εκπονούν την παρακάτω μελέτη διερευνώντας δίκτυα που θα είχαν υψηλές αξιώσεις επιτυχίας διεθνώς αλλά και σημαντική συνεισφορά στο ΑΕΠ και στις εξαγωγές της χώρας. Στην πρώτη φάση του έργου προσδιορίστηκαν 11 clusters ιδιαίτερου ενδιαφέροντος. Εξ αυτών, 2 έχουν προτεραιοποιηθεί βάσει της ετοιμότητας που παρουσιάζουν (υφιστάμενες δεξιότητες, σημαντικοί εταιρικοί φορείς οι οποίοι δύνανται να στηρίξουν τα clusters, υφιστάμενη εξαγωγική δραστηριότητα, διεθνείς τάσεις) και την εν δυνάμει συνεισφορά τους στο ΑΕΠ, και μελετώνται σε μεγαλύτερο βάθος:

- Cluster αγροδιατροφής και μεταποίησης τροφίμων, το οποίο περιλαμβάνει δύο sub-clusters,
  - sub-cluster «καινοτομίας τροφίμων», αποτελούμενο από τους τομείς εξειδίκευσης «functional food», «alternative proteins» και «free-from food» και
  - sub-cluster «food convenience 2.0», αποτελούμενο από τον τομέα εξειδίκευσης «έτοιμα γεύματα» (ready meals)
- Cluster φαρμακευτικών προϊόντων, με έμφαση στα γενόσημα φάρμακα και στην παραγωγή προϊόντων τρίτων κατ' ανάθεση (Contract Development and Manufacturing Organizations, «CDMO»)

Η μελέτη προτείνει βάσει διεθνών πρακτικών ένα μοντέλο διακυβέρνησης στο οποίο τα clusters θα συντονίζονται από έναν Μη Κερδοσκοπικό Οργανισμό («ΜΚΟ») με Διοικητικό Συμβούλιο με εκπροσώπηση του ακαδημαϊκού, δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, παρεμφερές με το μοντέλο διακυβέρνησης άλλων clusters στην ΕΕ.

Το παρόν παραδοτέο αφορά το Πακέτο Εργασίας 2: Εξειδίκευση στόχων και οδικού χάρτη ανάπτυξης συνεργατικών σχημάτων:

- Προτάσεις στρατηγικής για την ανάπτυξη δικτύων με επίκεντρο τη μεταποίηση
- Οδικός χάρτης για τη δημιουργία cluster

Περιεχόμενα

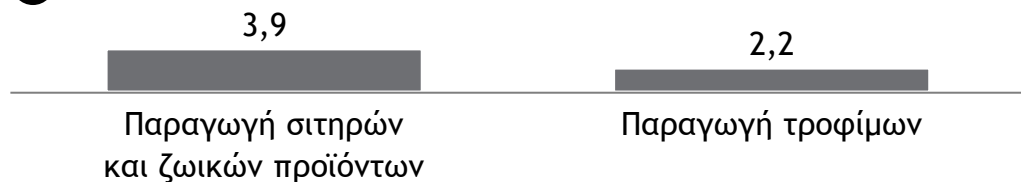
- Cluster αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων
- Cluster φαρμακευτικών προϊόντων
- Clusters - Μοντέλο διακυβέρνησης
- Οδικός χάρτης για τη δημιουργία cluster

Το επιχειρηματικό δίκτυο (cluster) αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων αποτελεί προτεραιότητα για την Ελλάδα, λόγω της στρατηγικής του σημασίας και των δυνατοτήτων του να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες της παγκόσμιας αγοράς

Το επιχειρηματικό δίκτυο αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων έχει στρατηγική σημασία για την Ελλάδα

➤ Υψηλή συμβολή στο ΑΕΠ³ (%)

Κατάταξη του ΑΕΠ μεταξύ των τομέων προϊόντων

#1

#2

➤ Ο αγροδιατροφικός τομέας αποτελεί έναν από τους τομείς προτεραιότητας στο σχέδιο RRF για την Ελλάδα στο βασικό άξονα «Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας των κύριων τομέων της οικονομίας της χώρας»

➤ Η γεωργία και τα φαρμακευτικά προϊόντα συγκαταλέγονται μεταξύ των δύο μοναδικών κλαδικών ομάδων εργασίας της ειδικής ομάδας CEPS¹

Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία	Υγειονομική περίθαλψη & φαρμακευτικά προϊόντα
Θέσεις εργασίας & δεξιότητες	Πολιτική ανταγωνισμού & κρατικές ενισχύσεις
Εμπορική πολιτική	Γεωργία και τρόφιμα: από το αγρόκτημα στο πιάτο
Στρατηγικές αλυσίδες αξίας	
Ψηφιακή οικονομία και δεδομένα	

Το επιχειρηματικό δίκτυο αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων είναι "ready, willing and able" να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες της παγκόσμιας αγοράς

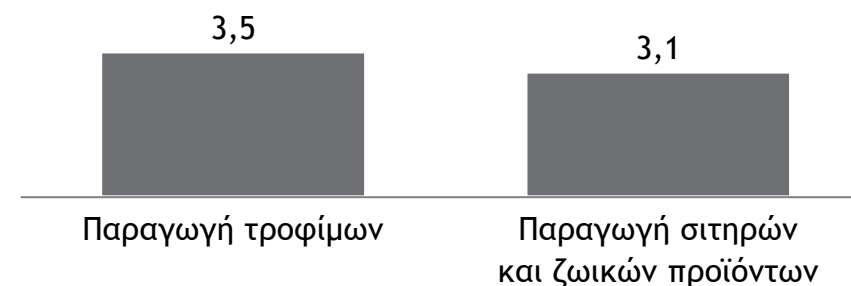

➤ Η γεωργία και τα προϊόντα διατροφής συμβάλλουν στο ~20% των συνολικών ελληνικών εξαγωγών

➤ Η γεωργία είναι στην κορυφή της κατάταξης όσον αφορά τον δείκτη RCA για την Ελλάδα

Δείκτης RCA²

Κατάταξη RCA μεταξύ των τομέων προτεραιότητας

#1

#2

Τέσσερις ομάδες εξειδίκευσης είχαν προτεραιότητα για την Ελλάδα, που χωρίστηκαν σε δύο επιχειρηματικά υποδίκτυα για να επικεντρωθούν στις ευκαιρίες της παγκόσμιας αγοράς

Functional food | Μέγεθος αγοράς \$265 δισ. έως το '30, 4% CAGR

Τα functional τρόφιμα μπορούν να είναι ολόκληρα, εμπλουτισμένα ή ενισχυμένα τρόφιμα που παρέχουν οφέλη για την υγεία πέρα από την παροχή βασικών θρεπτικών συστατικών

- Σύντομο time-to-market
- Η Ελλάδα κατέχει ισχυρή επωνυμία στην αγροδιατροφή & υπάρχουσες δυνατότητες

Alternative πρωτεΐνες | Μέγεθος αγοράς \$195 δισ. έως το '30, 17% CAGR

Πλούσια σε πρωτεΐνες συστατικά που προέρχονται από φυτά, έντομα, μύκητες ή μέσω ιστοκαλλιέργειας για την αντικατάσταση συμβατικών ζωικών πηγών

- Μεσαίο time-to-market
- Η αγορά βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο, ακόμα κατακερματισμένη

Επιχειρηματικό υποδίκτυο
"καινοτομίας τροφίμων"
(food innovation)

Επιχειρηματικό υποδίκτυο
"Food Convenience 2.0"

Έτοιμα γεύματα | Μέγεθος αγοράς \$195 δισ. το '30, 4% CAGR

Προϊόντα στα οποία προετοιμάστηκαν από τον κατασκευαστή, με αποτέλεσμα υψηλό βαθμό ετοιμότητας, ολοκλήρωσης & ευκολίας για κατανάλωση

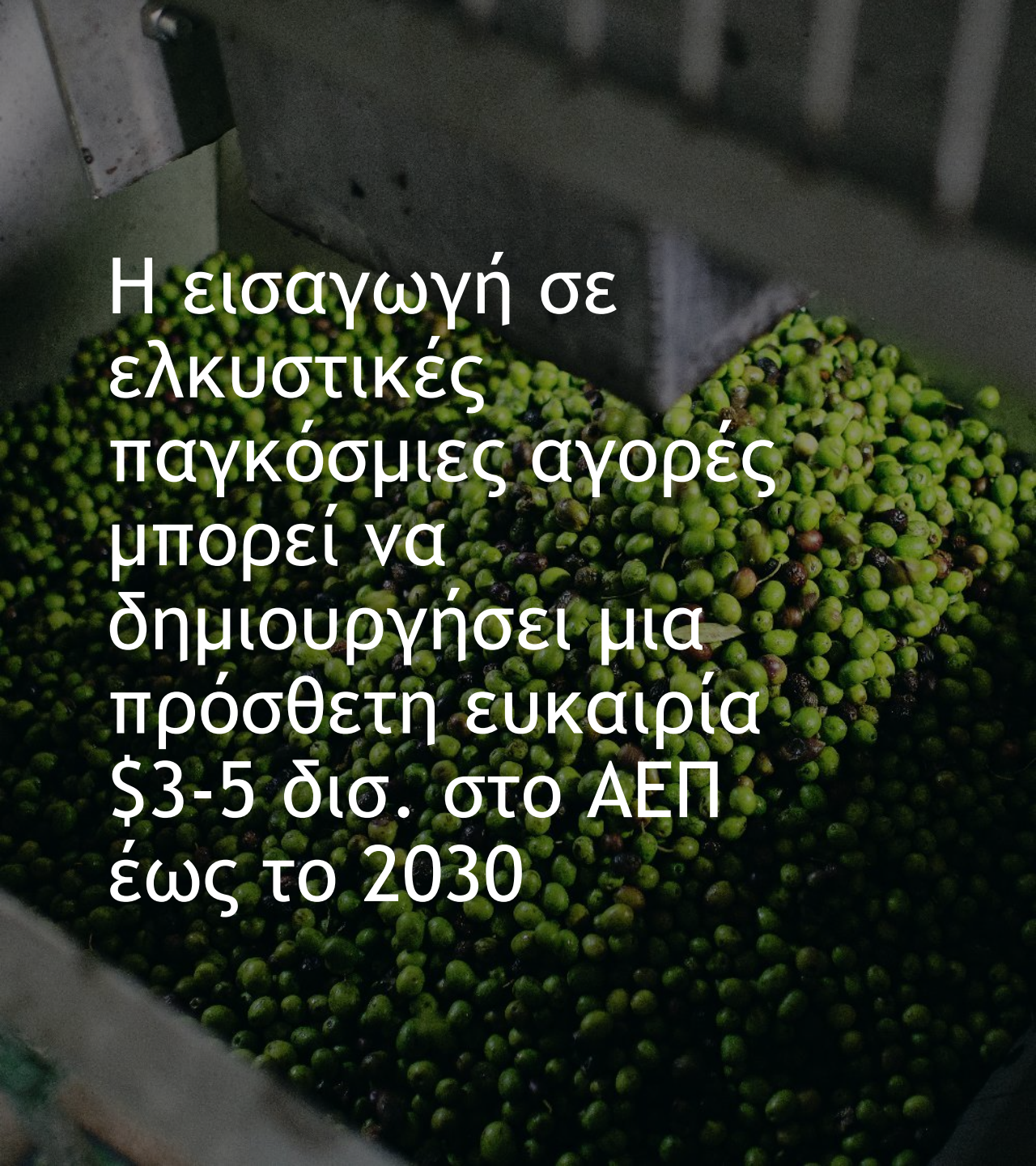
- Σύντομο time-to-market
- Η Ελλάδα κατέχει ισχυρή επωνυμία στην αγροδιατροφή & υπάρχουσες δυνατότητες

"Free from" | Μέγεθος αγοράς \$110 δισ. έως το '30, 6% CAGR

Τρόφιμα που παρασκευάζονται χωρίς συγκεκριμένα συστατικά (π.χ. γλουτένη, γαλακτοκομικά συστατικά, κλπ.)

- Σύντομο time-to-market
- Η Ελλάδα κατέχει ισχυρή επωνυμία στην αγροδιατροφή & υπάρχουσες δυνατότητες

Η εισαγωγή σε
ελκυστικές
παγκόσμιες αγορές
μπορεί να
δημιουργήσει μια
πρόσθετη ευκαιρία
\$3-5 δισ. στο ΑΕΠ
έως το 2030

Επιχειρηματικό δίκτυο αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων

Επιχειρηματικό υποδίκτυο "Food convenience 2.0"

- Έτοιμα γεύματα

Επιχειρηματικό υποδίκτυο "καινοτομίας τροφίμων"

- "Free-from"
- Functional food
- Alternative πρωτεΐνες

➤ Συνολική αγορά της τάξης των ~\$0.8T

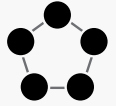
➤ Δημιουργία πρόσθετης ευκαιρίας \$3-5 δισ.
στο ΑΕΠ έως το 2030

Το επιχειρηματικό δίκτυο αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων έχει τη δυνατότητα να προσθέσει αξία σε ολόκληρη την αλυσίδα, με έμφαση στα logistics, το μάρκετινγκ και την Ε&Α

	 Καλλιέργεια & συγκομιδή	 Προεπεξεργασία & διανομή	 Επεξεργασία τροφίμων	 Συσκευασία & διανομή	 Μάρκετινγκ & πωλήσεις	 Μείωση αποβλήτων
Logistics	Συγκέντρωση μικρο-ιδιοκτητών για την οργάνωση της παραγωγής/συσκευασίας και την ανάπτυξη logistics hubs (παροχή πρόσβασης σε εγκαταστάσεις μαζικής αποθήκευσης, εγκαταστάσεις ψυκτικής αποθήκευσης και κέντρα επεξεργασίας μετά τη συγκομιδή)		✓	✓		
	Συντονισμός των εξαγωγών με τους εμπόρους λιανικής πώλησης της ΕΕ και στήριξη των μικρο-ιδιοκτητών για τη συγκέντρωση της παραγωγής και την επίτευξη οικονομιών κλίμακας (π.χ. αποτελεσματικές διαπραγματεύσεις για το λιανικό εμπόριο)			✓	✓	
	Προσδιορισμός και δημιουργία συνεργειών/ ευκαιριών συνεργασίας σε μη ανταγωνιστικούς τομείς για τους φορείς μεταποίησης γεωργικών προϊόντων διατροφής και επεξεργασίας τροφίμων (π.χ. διαχείριση αποβλήτων, εφοδιασμός κλπ.)			✓		✓
Μάρκετινγκ	Συντονισμός στρατηγικής/ εκστρατειών για: <ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση μίας εθνικής επωνυμίας για προϊόντα/ καινοτομία που αναπτύσσεται στην Ελλάδα • Περαιτέρω διεξόδου σε βασικές αγορές (διεθνώς) 				✓	
	Ενίσχυση της Ε&Α και της προσέλκυσης ταλέντων βελτιώνοντας τη συνεργασία μεταξύ των βασικών παικτών της αγοράς και της ακαδημαϊκής κοινότητας (έναρξη διδακτορικών υποτροφιών ή / και προγραμμάτων πρακτικής άσκησης)			✓	✓	
Ε&Α	Δρομολόγηση προγραμμάτων συνεπένδυσης για την προώθηση της ανάπτυξης και την υιοθέτηση καινοτόμων επιχειρηματικών πρακτικών (π.χ. Βιομηχανία 4.0, ψηφιακές υποδομές πιστοποίησης και ικνηλασιμότητας προϊόντων)		✓	✓		

Τα επιχειρηματικά δίκτυα προσθέτουν αξία μέσω της ισχυρότερης συνεργασίας μεταξύ των φορέων σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας, αλλά και με το δημόσιο τομέα και την ακαδημαϊκή κοινότητα

Ιδιωτικός τομέας

- Παροχή πρόσβασης σε υποδομές
- Συγχρηματοδότηση διδακτορικών/ μεταπτυχιακών ερευνών π.χ., στη διαχείριση αποβλήτων
- Δέσμευση ανθρωπορών για συνεισφορά στο επιχειρηματικό δίκτυο
- Δέσμευση για τη διερεύνηση ευκαιριών τροφοδότησης μέρους της αλυσίδας αξίας από τοπικούς παραγωγούς

Δημόσιος τομέας

- Εξέταση κινήτρων για την προσέλκυση επενδύσεων και την ενίσχυση της ανάπτυξης των δικτύων
- Χρηματοδότηση της επώασης ή ανάπτυξης των start-ups
- Προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μελών του δικτύου
- Παροχή πρόσβασης σε υποδομές

Ακαδημαϊκή κοινότητα

- Δημιουργία και προώθηση σχετικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων
- Αύξηση των συνεργασιών σε Ε&Α με τον ιδιωτικό τομέα
- Σύνδεση ταλέντων με συνεργάτες του κλάδου

Περιεχόμενα

Cluster αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων

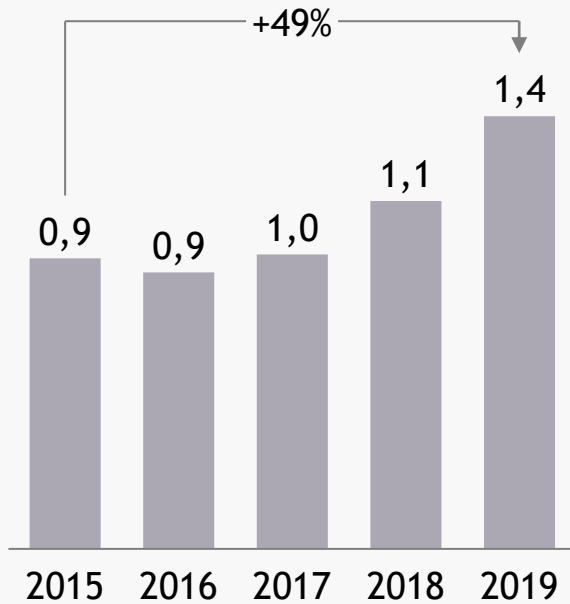
➤ Cluster φαρμακευτικών προϊόντων

Clusters - Μοντέλο διακυβέρνησης

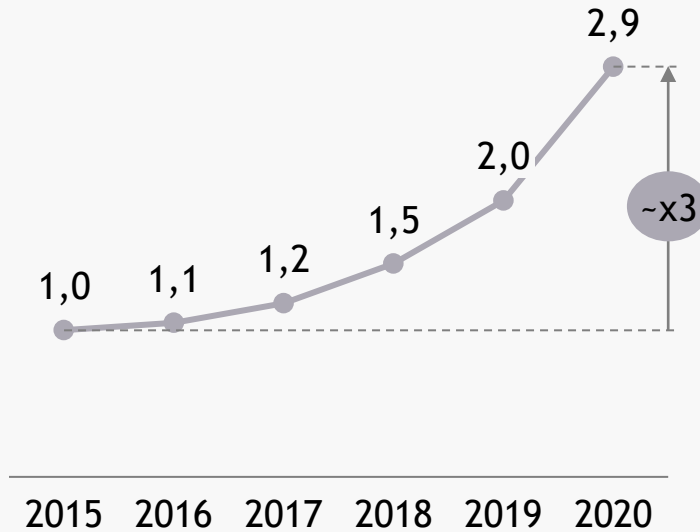
Οδικός χάρτης για τη δημιουργία cluster

Η Ελληνική παραγωγή φαρμάκων αυξήθηκε κατά 50% και οι εξαγωγές τριπλασιάστηκαν αντιπροσωπεύοντας το 10% των συνολικών εξαγωγών

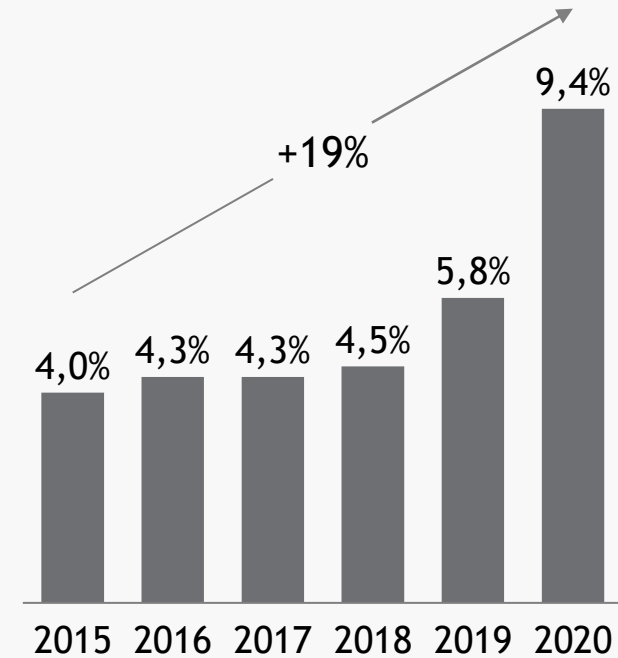
Ελλάδα - Αξία παραγωγής φαρμάκων (€B)

Ελλάδα - εξέλιξη των εξαγωγών φαρμάκων (€ δισ.)

Ελλάδα - εξαγωγές φαρμάκων ως % των συνολικών ελληνικών εξαγωγών

Σημείωση: Η κατάργηση του μέτρου clawback, σύμφωνα με το οποίο οι φαρμακευτικές εταιρείες οφείλουν να παραδίδουν χρήματα στο κράτος όταν οι δημόσιες δαπάνες για φάρμακα υπερβαίνουν το ποσό για το οποίο έχει εγγραφεί στον προϋπολογισμό, προσφέρει ένα σημαντικό κίνητρο για νέες επενδύσεις στον κλάδο
 Πηγή: IOBE, IQVIA, Eurostat, Ανάλυση BCG

Προτεραιότητα σε
δύο τομείς
εξειδίκευσης,
με στόχο τις
ευκαιρίες της
παγκόσμιας αγοράς

Γενόσημα (Gx) | Μέγεθος αγοράς \$ 680 δισ. το '30, 6% CAGR

Τα γενόσημα φάρμακα είναι τα φάρμακα που περιέχουν την ίδια χημική σύσταση με τα φάρμακα που προστατεύονταν από κάποιο διπλώμα ευρεσιτεχνίας. Επιτρέπεται η πώλησή τους μετά τη λήξη των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας του πρότυπου φαρμάκου.

- Σύντομος χρόνος για είσοδο στην αγορά (short time-to-market) λόγω του ταχύτερου χρόνου ανάπτυξης και κατασκευής και των λιγότερο εκτεταμένων κλινικών δοκιμών που απαιτούνται σε σχέση με τα πρότυπα φάρμακα
- Ύπαρξη καθιερωμένων τοπικών κατασκευαστών με εξαγωγικές δυνατότητες στην Ελλάδα

CDMO | \$280 δισ. μέγεθος της αγοράς το '30, 7% CAGR

Εταιρείες της φαρμακευτικής βιομηχανίας που παρέχουν υπηρεσίες ανάπτυξης και παρασκευής φαρμάκων. Μεγάλες πολυεθνικές φαρμακευτικές εταιρείες συνεργάζονται με CDMOs για την εξωτερική ανάθεση της ανάπτυξης και της παρασκευής φαρμάκων

- Σύντομος χρόνος για είσοδο στην αγορά (short time-to-market) λόγω της περιορισμένης έρευνας που απαιτείται δεδομένου ότι οι φαρμακευτικές επικεντρώνονται κυρίως στην παραγωγική ικανότητα
- Ύπαρξη καθιερωμένων τοπικών κατασκευαστών με εξαγωγικές δυνατότητες στην Ελλάδα

Η αξιοποίηση ελκυστικών παγκόσμιων αγορών μπορεί να συνεισφέρει \$2-3 δις. στο ΑΕΠ έως το 2030

1. Ελκυστικότητα υπολογιζόμενη με βάση το μέγεθος της αγοράς, την ανάπτυξη της αγοράς διατηρώντας το CAGR του 2015-2018, την ευθυγράμμιση με τις κύριες μακροοικονομικές τάσεις και τη βραχυπρόθεσμη ανθεκτικότητα σε κλυδωνισμούς της αγοράς
Πηγή: IQVIA, Evaluate MedTech, Ανάλυση BCG

Θεραπευτικοί τομείς εξειδίκευσης και ελκυστικότητα υποτομέων

Στοιχεία 2020

Γενόσημα (Gx)

- Κεντρικό Νευρικό σύστημα (ΚΝΣ)
- Καρδιαγγειακό
- Αναπνευστικό
- Ενδοκρινικό, μεταβολικό
- Μυοσκελετικά

Κορυφαίοι 5
θεραπευτικοί
υποτομείς με βάση
την αξία της αγοράς

CDMO

- Βιολογικά προϊόντα
- Μικρά μόρια (small molecules)
- Μη αποστειρωμένα υγρά
- Αποστειρωμένα υγρά
- Προηγμένα συστήματα χορήγησης φαρμάκων

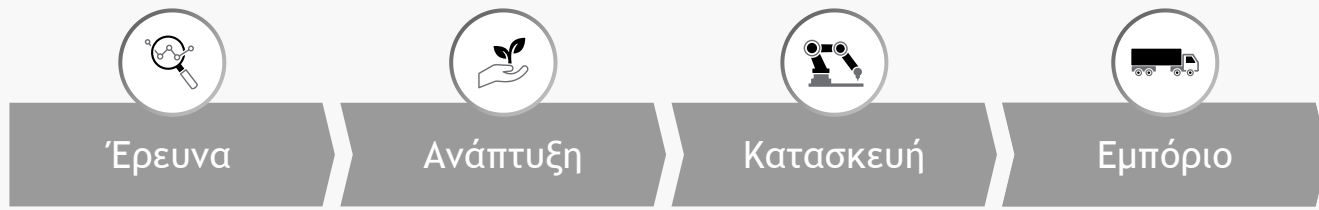
Κορυφαίοι 5 πιο
ελκυστικοί¹ υπο-
τομείς CDMO

➤ Παγκόσμια αγορά της τάξης του ~ \$1 τρις.

➤ Εκτιμώμενη συνεισφορά ~ \$2-3 δις. στο ΑΕΠ
έως το 2030

Το ελληνικό επιχειρηματικό δίκτυο φαρμακευτικών προϊόντων μπορεί να προσθέσει αξία σε ολόκληρη τη φαρμακευτική αλυσίδα αξίας

	Έρευνα	Ανάπτυξη	Κατασκευή	Εμπόριο
Προσδιορισμός και δημιουργία συνεργειών/ ευκαιριών συνεργασίας σε μη ανταγωνιστικούς τομείς για φαρμακευτικές εταιρείες (π.χ. διάθεση αποβλήτων, logistics, κ.λπ.)	✓	✓	✓	✓
Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ μικρότερων φαρμακοβιομηχανιών, επιχειρήσεων σε παρακείμενους τομείς και του ακαδημαϊκού χώρου	✓	✓	✓	
Δημιουργία μιας δεξαμενής κεφαλαίων για την προώθηση της ανάπτυξης των δυνατοτήτων παραγωγής (π.χ. Industry 4.0), με εστίαση στην Ε&Α	✓	✓	✓	
Βελτιώση της εξωστρέφειας των μικρότερων παικτών δημιουργώντας συνεργασίες με μεγάλους διεθνείς παίκτες για CDMO		✓	✓	
Συντονισμός στρατηγικής/ εκστρατειών για: <ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση μιας εθνικής επωνυμίας για προϊόντα / καινοτομία που αναπτύχθηκε στην Ελλάδα • Περαιτέρω διεξόδου σε βασικές αγορές γενόσημων φαρμάκων (διεθνώς) 				✓
Εξέταση και διόρθωση των κανονιστικών φραγμών σε βιομηχανίες υψηλής ανάπτυξης και ενίσχυση της συνεργασίας για τον εντοπισμό πιθανών μελλοντικών τομέων εξειδίκευσης (π.χ. βιοομοιόδη)			✓	✓

Περιεχόμενα

Cluster αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων

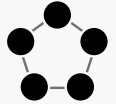
Cluster φαρμακευτικών προϊόντων

➤ Clusters - Μοντέλο διακυβέρνησης

Οδικός χάρτης για τη δημιουργία cluster

Τα cluster προσθέτουν αξία μέσω της ισχυρότερης συνεργασίας μεταξύ των φορέων σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας, αλλά και με το δημόσιο τομέα και την ακαδημαϊκή κοινότητα

Ιδιωτικός τομέας

- Παροχή πρόσβασης σε υποδομές
- Συγχρηματοδότηση διδακτορικών/ μεταπτυχιακών ερευνών
- Δέσμευση ανθρωπωρών για συνεισφορά στο επιχειρηματικό δίκτυο
- Δέσμευση για τη διερεύνηση ευκαιριών τροφοδότησης μέρους της αλυσίδας αξίας από τοπικούς παραγωγούς

Δημόσιος τομέας

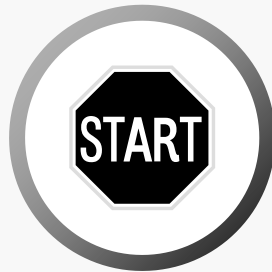
- Εξέταση κινήτρων για την προσέλκυση επενδύσεων και την ενίσχυση της ανάπτυξης των δικτύων
- Χρηματοδότηση της επώασης ή ανάπτυξης των start-ups
- Προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μελών του δικτύου
- Παροχή πρόσβασης σε υποδομές

Ακαδημαϊκή κοινότητα

- Δημιουργία και προώθηση σχετικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων
- Αύξηση των συνεργασιών σε Ε&Α με τον ιδιωτικό τομέα
- Σύνδεση ταλέντων με συνεργάτες του κλάδου

Η αποτελεσματική ηγεσία των επιχειρηματικών δικτύων είναι ζωτικής σημασίας για την δημιουργία αξίας σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας· δύο βασικοί παίκτες για να ξεκινήσει και να συντονιστεί το επιχειρηματικό δίκτυο

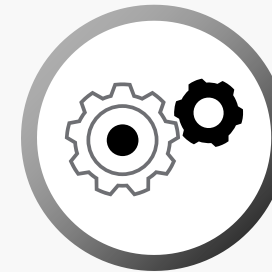
Εκκινητής

Μια οντότητα που αρχικά θα υποστηρίξει τη συμφωνία περί των προτεραιοτήτων και στη συνέχεια το συντονισμό της προσπάθειας για τη δημιουργία των πρώτων επιχειρηματικών δικτύων

Η σύστασή μας:

Ο ΣΕΒ θα μπορούσε να διαδραματίσει αυτόν το ρόλο λόγω του εκτεταμένου δικτύου επαφών του με πολλούς σημαντικούς ενδιαφερόμενους φορείς

Συντονιστής

Μια οντότητα που παρέχει ηγετική διαχείριση του επιχειρηματικού δικτύου, διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των μελών και παρέχει συνολική εποπτεία, διαχείριση, χρηματοοικονομική αναφορά, κ.λπ.

Η σύστασή μας:

Ένας ειδικός Μη Κερδοσκοπικός Οργανισμός (ΜΚΟ) θα μπορούσε να διαδραματίσει αυτόν το ρόλο, όπως περιγράφεται στις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές

Λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές ιδιαιτερότητες της Ελλάδας, ένας ειδικός ΜΚΟ είναι ο βέλτιστος τρόπος συντονισμού των επιχειρηματικών δικτύων

Ειδικός Μη Κερδοσκοπικός Οργανισμός (ΜΚΟ)

- ΜΚΟ υπό την αιγίδα της κυβέρνησης να αναλάβει τη γενική διαχείριση του επιχειρηματικού δικτύου
- Ευέλικτη οργάνωση, αποτελούμενη από ~3-4 ενεργούς υπαλλήλους (Ομάδα Διοίκησης) & ~7-10 μέλη Δ.Σ.
- Δ.Σ. δομημένο με τον κανόνα του τριπλού έλικα (triple helix representation), συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων του ιδιωτικού τομέα, της ακαδημαϊκής κοινότητας και του δημόσιου τομέα
- Χρηματοδότηση που παρέχεται κυρίως από τον ιδιωτικό τομέα
- Εκπρόσωποι του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, για να διασφαλίσουν το συντονισμό της στρατηγικής του κλάδου και της δημόσιας πολιτικής

Δημιουργία του ελληνικού επιχειρηματικού δικτύου με βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς του τομέα

Συντονισμός

- Παροχή ηγετικής διαχείρισης του επιχειρηματικού δικτύου καθώς και συνολική εποπτεία (διοικητική, οικονομική, υλοποίησης, αναφοράς, τεχνική) από μια ΜΚΟ

Εκπρόσωποι του ιδιωτικού τομέα

- Παροχή πόρων και τεχνογνωσίας στον κλάδο
- Παροχή συμβουλών σχετικά με την αδειοδότηση, την εμπορευματοποίηση κ.λπ.
- Συζήτηση για τις ανησυχίες του κλάδου

Χρηματοδότηση

- Παροχή ευκαιριών χρηματοδότησης από τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα (π.χ. αναπτυξιακές τράπεζες της ΕΕ, εκκολαπήρια επιχειρήσεων, επιταχυντές)

Ακαδημαϊκά ιδρύματα & ερευνητικά κέντρα

- Παροχή πληθώρας ταλέντων στο επιχειρηματικό δίκτυο
- Μεταφορά ακαδημαϊκής γνώσης στη Βιομηχανία
- Επιτάχυνση της έρευνας (Διδακτορικά & δημοσιεύσεις)

Σχέση με τους επενδυτές

- Προώθηση του επιχειρηματικού δικτύου σε επενδυτές τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο για την προσέλκυση επενδύσεων

Δυνατότητες υποδομών

- Κατανομή υποδομών (γραφείων) σε επενδυτές
- Αξιοποίηση υφιστάμενων υποχρησιμοποιούμενων ΒΙ.ΠΕ. και υπάρχουσες/προγραμματισμένες περιοχές καινοτομίας (π.χ. ΑΙΖ, ΧΡΩΠΕΙ)

Διοικητικό Συμβούλιο

- ~7-10 μέλη με ηγεσία από τον ιδιωτικό τομέα
- Εκπροσώπηση τριπλού έλικα από ακαδημία, ιδιωτικό και δημόσιο τομέα
- Λήψη αποφάσεων διαχείρισης και ανάπτυξη/έγκριση της στρατηγικής του επιχειρηματικού δικτύου

Συμβουλευτική επιτροπή

- Αποτελούμενη από ανεξάρτητα στελέχη πολυεθνικών εταιρειών
- Παροχή συμβουλών στο Δ.Σ. σχετικά με τη στρατηγική

Διοικητική Ομάδα

- Agile ομάδα ~3-4 ατόμων
- Δημιουργία περιεχομένου (π.χ εκθέσεις, σημειώματα, έρευνες) για υπεράσπιση πολιτικών, δραστηριότητες διαχείρισης, σεμινάρια και εργαστήρια για την ενίσχυση της ανταλλαγής γνώσεων και της συνεργασίας

Επιτροπή χρηματοδότησης

- Λήψη αποφάσεων σχετικά με τη χρηματοδότηση των πρωτοβουλιών του επιχειρηματικού δικτύου
- Αναζήτηση νέων επενδυτικών ευκαιριών

Περιεχόμενα

Cluster αγροδιατροφής και επεξεργασίας τροφίμων

Cluster φαρμακευτικών προϊόντων

Clusters - Μοντέλο διακυβέρνησης

➤ Οδικός χάρτης για τη δημιουργία cluster

Προσέγγιση τεσσάρων σταδίων για την ανάπτυξη συνεργατικών σχηματισμών

Κατά περίπτωση

Προσδιορισμός μελών συμπλέγματος και ενσωμάτωση στο cluster

Προσδιορισμός πιθανών βασικών συνεργατών του κλάδου ("πρωταθλητές του κλάδου") ανά cluster

Δημιουργία μιας σύντομης και προσαρμοσμένης παρουσίασης για κάθε cluster / subcluster προς χρήση ως βάση για συζήτηση με πιθανούς εταίρους του κλάδου, με βάση το υλικό που αναπτύχθηκε στην προηγούμενη φάση του έργου

Εισαγωγή βασικών συνεργατών ως μέλη του cluster

Προσδιορισμός βασικών ακαδημαϊκών εταίρων και ενσωμάτωσή τους

Προσδιορισμός δημόσιων φορέων που θα συνεργαστούν με τον ΣΕΒ σε αυτή την προσπάθεια

Καθορισμός λίστας με πιθανούς βιομηχανικούς εταίρους από το οικοσύστημα και ενσωμάτωσή τους στο cluster

Διοργάνωση στρογγυλής τραπέζης με βασικά πιθανά μέλη της ομάδας

Ορισμός γεωγραφικής θέσης cluster

Μελέτη σχετικά με την πιθανή γεωγραφική περιοχή για την ανάπτυξη της Φάσης 1 του έργου σε συνδιασμό με τα βασικά μέλη του cluster, με βάση συγκεκριμένα κριτήρια (π.χ. τοποθεσία βασικών συνεργατών του κλάδου)

Αξιοποιώντας την παραπάνω ανάλυση, συζήτηση με βασικούς εταίρους σχετικά με τη δυνατότητα εντοπισμού του πυρήνα του cluster σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή της Ελλάδας

- Η Αττική έχει πλεονέκτημα για την ανάπτυξη cluster λόγω της μεγάλης συγκέντρωσης επιχειρήσεων τροφίμων και φαρμακοβιομηχανιών

Σχεδιασμός βασικών στοιχείων ανάπτυξης cluster και σχεδίου υλοποίησης

Σχεδιασμός καταστατικών cluster και σύσταση ΜΚΟ

Σχεδιασμός του χρηματοδοτικού σχήματος

Δημιουργία σχεδίου προσέλκυσης επενδύσεων

Λεπτομερής παρουσίαση εκτιμώμενης προστιθέμενης αξίας σχηματισμών προς τα μέλη του cluster (χρήση ως βάση του παραδοτέου της Φάσης 1 του έργου σε συνδιασμό με τα βασικά μέλη του cluster)

Ανάπτυξη σχεδίου εφαρμογής και οδικού χάρτη

Φάση υλοποίησης

